

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar om delbetänkandet Ett tydligt regelverk för aktivt skogsbruk (SOU 2024:91)

Sammanfattning

Kemikalieinspektionens remissvar är avgränsat till synpunkter på två av utredningens förslag:

- Kemikalieinspektionen avstyrker förslaget om att ändra i miljöbalken angående de kunskaper som den som vidtar eller avser att vidta skogsbruksåtgärder är skyldig att skaffa. Bakgrunden till bestämmelsen är att det är principiellt viktigt att verksamhetsutövaren har tillräcklig kunskap i sak för att bedriva sin verksamhet.
- Kemikalieinspektionen vill, i samband med förslaget om att ersätta samråd om skogsbruksåtgärderna maskinell gödsling och maskinell askåterföring med underrättelse, påtala behovet av att hålla en hög skyddsnivå så att inte spridningen av farliga ämnen i miljön ökar.

Synpunkter

Förslaget till lag om ändring i miljöbalken (1998:808) 2 kap. 7 a §

Kemikalieinspektionen avstyrker förslaget om att införa det detaljerade tillägget om skälighetsprövning av kunskapskravet i andra kapitlet miljöbalken.

Kapitlet innehåller de allmänna hänsynsreglerna. Bestämmelserna är portalparagrafer som ska vara tillämpliga på många olika typer av verksamheter inom miljöbalkens område. Bakgrunden till bestämmelsen är att det är principiellt viktigt att verksamhetsutövaren har tillräcklig kunskap i sak för att bedriva sin verksamhet.

Vi ser att förslaget skulle medföra en olycklig utveckling av en bestämmelse som är av grundläggande betydelse för många andra verksamheter, framför allt där det saknas detaljreglering. För att dra en parallell till Kemikalieinspektionens ansvarsområde är det av avgörande vikt att verksamhetsutövaren skaffar sig den kunskap som behövs för att kunna hantera risker på ett säkert sätt utan att skada människor och miljö.

Kemikalieinspektionen bedömer att den föreslagna ändringen i miljöbalken skulle kunna riskera att urholka bestämmelsen om kunskapskrav om liknande inskränkningar görs på andra områden.

Systematiskt passar den föreslagna bestämmelsen inte heller i andra kapitlet miljöbalken eftersom det är en detaljerad bestämmelse för ett begränsat område. Om förslaget genomförs borde regleringen därför ske i speciallagstiftning.

I tillägg vore det bra att fatta ett samlat beslut när det går att väga in de resultat som framkommer i redovisningen av Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens regeringsuppdrag som syftar till att utveckla digitala kunskapsunderlag om skogens natur- och kulturmiljövärden.

Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:904) om anmälan för samråd, 7 d §

Kemikalieinspektionen vill, i samband med förslaget att ta bort samrådet för skogsbruksåtgärder maskinell gödsling och maskinell askåterföring, påtala behovet av att hålla en hög skyddsnivå så att inte spridningen av farliga ämnen i miljön ökar. Gödsling och askåterföring kan orsaka läckage och spridning av miljö- och hälsofarliga ämnen i miljön och riskerna är beroende av olika förhållanden, till exempel utifrån vad som sprids, var, när och hur detta görs. Det är därmed viktigt att ta hänsyn markförhållanden och närhet till vattendrag och dricksvattentäkter, samt att innehållet i det som sprids har en känd kvalitet med begränsad halt av farliga ämnen. Den kemiska sammansättningen av askor kan variera mycket och askorna kan innehålla en

rad miljö- och hälsofarliga ämnen. Exempel på ämnen som kan förekomma i askor och som kan medföra risker för hälsa och miljö är koppar, zink, arsenik, bly, kadmium, krom, kvicksilver, PFAS, dioxiner, PCB och PAH:er. Det beror bland annat på vilken bränslemix som eldas och hur förbränningen sker när askan produceras.

I detta ärende har generaldirektören Per Ångquist beslutat. Utredaren Anne-Marie Johansson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också juristen Johan Forsberg medverkat.

Detta är en tillgänglighetsanpassad kopia av det signerade remissvaret.